

Donżon to wieża główna Zamku, wzniesiona przy południowym zboczu wzgórza, która powstała w XIII w. jako budowla obronno-mieszkalna. To cenny zabytek sztuki romańskiej, jedna z najstarszych budowli na Lubelszczyźnie i najstarszy zachowany w całości zabytek architektury murowanej w Lublinie. Donżon ma trzy kondygnacje nadziemne i mur prawie trzypółmrowej grubości. Do niedawna do oglądania tylko z zewnątrz, od lata 2012 roku jest dostępny dla zwiedzających. Kto pokona niewymiarowe schody wieży i różnicę poziomów ok. 30 m, może spojrzeć na miasto z tarasu widokowego, który utworzono na szczycie donżonu.

Kaplica Trójcy Świętej na Lubelskim Zamku to jeden z najcenniejszych zabytków sztuki średniowiecznej nie tylko w Polsce, ale i w Europie. Nadano jej Znak Dziedzictwa Europejskiego. Kaplica została wzniesiona przez króla Kazimierza Wielkiego, a jej wnętrza do dziś zdobią wspaniałe rusko-bizantyjskie freski ufundowane przez króla Władysława Jagiełłę. Jest to unikatowe na miarę europejską świadectwo przenikania się kultur Wschodu i Zachodu, ponieważ rzymskokatolicką świątynię przyozdabiają wizerunki ojców Kościoła Wschodniego.

Piwnica pod Fortuną mieści się w zabytkowej kamienicy Lubomelskich (Rynek 8). Obejmuje dziesięć sal: w dziewięciu z nich znajduje się nowoczesnie zaaranżowana wystawa składająca się z multimedialnych prezentacji, wizualizacji i eksponatów przybliżających historię Lublina. Dziesiąta sala to dawna winiarnia, której ściany są pokryte renesansową polichromią – wyjątkowymi w skali Polski malowidłami o tematyce świeckiej. Dziesięć obrazów rozmieszczonych na ścianach, okapie kominka i na sklepieniu zawiera liczne odwołania do kultury antycznej (mitologii, literatury) oraz do renesansowej obyczajowości.

Jest to najstarszy po krakowskim Teatrze Starym zachowany budynek teatralny w Polsce, wybudowany w 1822 roku. Początkowo mieściły się w nim lubelska scena dramatyczna i operowa, a w XX w. także kino. Od ostatniego seansu w roku 1981, zaniedbany, niszczał, aż do przejęcia przez miasto w 2007 roku. W ciągu kilku ostatnich lat, uratowany z ruiny, **Teatr Stary** został gruntownie zmodernizowany. Dzięki temu ponownie stał się miejscem różnorodnych wydarzeń kulturalnych: spektakli, koncertów, ale również spotkań, debat oraz zajęć edukacyjnych dla dzieci. Zwiedzający mogą obejrzeć salę widowiskową i teatralne kulisy, a także wystawę archeologiczną eksponowaną w foyer.

DONŻON

KAPLICA TRÓJCY ŚW.

PIWNICA POD FORTUNĄ

TEATR STARY

Pośrodku staromiejskiego Rynku wznosi się gmach **Trybunału Koronnego**. Dziś znajduje się w nim m.in. Urząd Stanu Cywilnego. Trybunał w Lublinie został ustanowiony w 1578 r. i był najwyższą instancją sądową dla szlachty z Małopolski. Z Trybunałem związana jest jedna z najsłynniejszych lubelskich legend. Według niej, w 1637 r. odbył się tu „diabelski sąd”, który w sprawie sporu biednej wdowy z bogatym szlachcicem wydał bardziej sprawiedliwy wyrok niż przekupni sędziowie. Dowodem diabelskiej interwencji jest „czarcia łapa” wypalona w stole, który zachował się do dziś – można go zobaczyć w holu Muzeum Lubelskiego na Zamku. W podziemiach Trybunału Koronnego ma swój początek ponad dwustumetrowa **trasa podziemna** biegnąca pod Starym Miastem. Szlak wiedzie przez 14 tajemniczych sal.

Lubelskie **Stare Miasto** należy do najpiękniejszych w Polsce. Wyróżnia się średniowiecznym układem przestrzennym oraz bogactwem zdobiei zabytkowych kamienic, wśród których uwagę przykuwają szczególnie te z okresu renesansu, m.in. Konopniców przy Rynku 12, Klonowica przy Rynku 2 czy Lubomelskich przy Rynku 8. Stare Miasto zachwyca autentycznością i klimatem sprzed wieków. Wejścia do tego magicznego miejsca strzeże sędziwa Brama Krakowska – jedna z architektonicznych wizytówek miasta.

Neogotycka **Wieża Trynitariska** jest najwyższym, zabytkowym punktem widokowym Lublina. Z wysokości 40 m widać rozległą panoramę miasta. Nazwa budowli pochodzi od zakonu trynitarzy, którzy przebywali w pojezuickich zabudowaniach klasztornych. W wieży mieści się Muzeum Archidiecezjalne Sztuki Religijnej ze zbiorami zabytkowych przedmiotów użytku religijnego: obrazów, ikon, rzeźb, dzwonów, w tym z największym lubelskim dzwonem, Marią, który rozbrzmiewa tylko w wyjątkowe uroczystości.

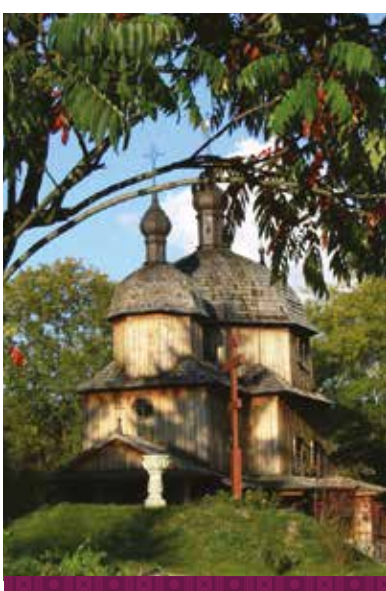
Muzeum na Majdanku obejmuje teren byłego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego, który był miejscem zagłady kilkudziesięciu tysięcy osób z 26 państw Europy – głównie Żydów, Polaków i Rosjan. Ogrodzony kolczastym drutem, z barakami, wieżyczkami strażników oraz monumentalnym pomnikiem i mauzoleum z prochami, upamiętnia męczeństwo pomordowanych.

TRYBUNAŁ KORONNY I TRASA PODZIEMNA

STARE MIASTO

WIEŻA TRYNITARSKA

PAŃSTWOWE MUZEUM NA MAJDANKU

W dzielnicy Sławinek, na powierzchni 27 ha, zgromadzono unikatową ekspozycję, która dokumentuje życie dawnych mieszkańców regionu. Znajdują się tu urokliwe stare młyny, zagrody i chaty kryte strzechą, tętniące życiem podczas organizowanych przez muzeum sianokosów, żniw czy dożynek. Powstało tu też „miasteczko prowincjonalne Europy Środkowej” – obejmuje ono 46 obiektów architektonicznych, charakterystycznych dla małych miast z lat 30. XX stulecia, które powstały w południowo-wschodniej Polsce oraz na terenie sąsiadujących z nią regionów. **Muzeum Wsi Lubelskiej** to miejsce, w którym trudno nie ulec wrażeniu, że czas jakby się zatrzymał.

Dawna **Uczelnia Mędrców** Lublina świadczy o ogromnym znaczeniu przedwojennej diaspory żydowskiej w Lublinie. Ten duży gmach, oddany do użytku w 1930 r., postawiono ze składek społeczności żydowskiej z całego świata. Uczelnia nawiązywała do chlubnych tradycji nauk talmudycznych, które rozwijane były w Lublinie w okresie staropolskim. Była to największa i najbardziej prestiżowa szkoła rabinacka na świecie. Uchodziła za jedną z najnowocześniejszych tego typu szkół, a jej absolwenci byli poszukiwanymi rabinami. Językiem wykładowym był hebrajski, na co dzień zaś posługiwano się jidysz. Uczelnia działała do 1939 roku. Wewnątrz zachowała się dawna aula, pełniąca niegdyś funkcję synagogi. Budynek, zajmowany po II wojnie światowej przez Akademię Medyczną, został w roku 2003 przekazany gminie żydowskiej.

Bazylika ta jest jednym z najcenniejszych obiektów sakralnych w Lublinie. Kościół i klasztor ufundował w 1342 r. król Kazimierz Wielki. W murach kościoła w 1569 r., po podpisaniu unii lubelskiej, odprawiono nabożeństwo dziękczynne, w którym uczestniczył król Zygmunt August. Świątynia już wtedy cieszyła się międzynarodową sławą za sprawą umieszczenia w niej relikwii Krzyża Świętego, jednych z największych na świecie. Z obecnością relikwii jest związanych wiele zadziwiających i cudownych wydarzeń. Według jednej z legend, procesja z relikwiarzem uratowała miasto od tragicznego pożaru w 1719 r. Niestety, w 1991 r. przechowywane w kościele przez stulecia relikwie zostały skradzione. Zespół klasztorny dominikanów w Lublinie jest zabytkiem, któremu przyznano Znak Dziedzictwa Europejskiego. Jest dostępny do zwiedzania prawie w całości, z galerii malarstwa i skarbcem klasztornym włącznie.

Izba Drukarstwa prowadzona przez Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN” mieści się przy ulicy Żmigród 1 w pomieszczeniach przedwojennej drukarni „Popularna”. Miejsce to zawdzięcza swoją wyjątkowość zabytkowemu maszynom i urządzeniom drukarskim, zecerским i intrologatorskim, stanowiącym przedmiot stałej ekspozycji. Dzisiejsza Izba Drukarstwa tworzy program ochrony dziedzictwa kulturowego związanego z ksiązką. Prezentowane są tu wystawy czasowe oraz prowadzone warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Ich uczestnicy mogą własnoręcznie czerpać papier, składać tekst czy tłoczyć druk na prasie drukarskiej. Ważnym elementem Izby jest stała wystawa „Siła wolnego słowa” opowiadająca o niezależnym ruchu wydawniczym w Lublinie. W oparciu o Izbę Drukarstwa powstaje „Dom Słów” – będzie to interdyscyplinarna instytucja ukazująca fundamentalną rolę słowa mówionego i drukowanego w kulturze i życiu społecznym.

MUZEUM WSI LUBELSKIEJ

JESZYWAS CHACHMEJ LUBLIN

BAZYLIKA OO. DOMINIKANÓW

DOM SŁÓW - IZBA DRUKARSTWA

MAPA CENTRUM LUBLINA

1 Katedra św. Mikołaja
2 Kościół pw. św. Józefa i klasztor oo. Karmelitów
3 Zamek Lubelski (Muzeum Lubelskie), **3a** Kaplica Trójcy Świętej, **3b** Donżon
4 Kościół pw. św. Wojciecha
5 Brama Grodzka – Teatr NN
6 Bazylika Drzewa Krzyża Świętego oo. Dominikanów
7 Trybunał Koronny
8 Wejście do trasy podziemnej pod Starym Miastem
9 Piwnica pod Fortuną
10 Teatr Stary
11 Lubelski Ośrodek Informacji Turystycznej i Kulturalnej
12 Teatr im. H. Ch. Andersena
13 Wieża Trynitariska
14 Brama Krakowska
15 Nowy Ratusz
16 Dom Słów – Izba Drukarstwa
17 Kościół pw. św. Józefa i klasztor oo. Karmelitów
18 Kościół pw. św. Mikołaja
19 Bazylika oo. Dominikanów
20 Kościół pw. Nawrócenia św. Pawła
21 Teatr im. Juliusza Osterwy
22 Pomnik Unii Lubelskiej
23 Kościół Ewangelicko-Augsburski pw. Świętej Trójcy
24 Filharmonia im. H. Wieniawskiego
25 Teatr Muzyczny
26 Muzeum Wsi Lubelskiej
27 Ogród Botaniczny
28 Jeszywas Chachmej Lublin
29 Państwowe Muzeum na Majdanku

Legenda:
 Ważniejsze budynki (ciemny brąz)
 Budynki zabytkowe (ciemny czerwony)
 Ulice przelotowe (niebieski)
 Pozostałe ulice (szary)
 Strefa piesza (biała)
 Alejki (niebieski)
 Kościoły, cerkwie (czarna)

ODLEGŁOŚĆ DO NAJWIĘKSZYCH MIAST POLSKI:

Białystok	254 km
Gdańsk	504 km
Katowice	352 km
Kraków	273 km
Łódź	250 km
Poznań	442 km
Rzeszów	168 km
Szczecin	695 km
Warszawa	168 km
Wrocław	435 km

ODLEGŁOŚCI DO WYBRANYCH MIAST PAŃSTW SASIADUJĄCYCH Z POLSKĄ:

Moskwa	1239 km
Mińsk	507 km
Wilno	598 km
Kijów	598 km
Lwów	220 km
Bratysława	765 km
Praga	844 km
Berlin	735 km

WAŻNIEJSZE POŁĄCZENIA DROGOWE:
nr 17 Warszawa - Hrebenne (kierunek Lwów)
nr 19 Białystok - Rzeszów
nr 12 Żary - Dorohusk

DOJAZD DO LUBLINA:
koleją: www.pkp.pl
autobusem: www.pkswschod.pl
busem: www.busy.info.pl
www.lublin.rozkład jazdy.pl/busy

MIĘDZYNARODOWY PORT LOTNICZY:
Port Lotniczy Lublin
www.airport.lublin.pl

PRZEJŚCIA GRANICZNE W WOJ. LUBELSKIM Z UKRAINĄ:
Dorohusk (drogowe i kolejowe), tel. +48 82 566 62 00
Zosin (drogowe), tel. +48 82 696 64 00
Hrebenne (drogowe i kolejowe), tel. +48 84 667 45 00

PRZEJŚCIA GRANICZNE W WOJ. LUBELSKIM Z BIAŁORUSIĄ:
Terespół (drogowe i kolejowe), tel. +48 83 376 43 00
Koroszczyń (drogowe), tel. +48 83 376 34 74
Ślåtawycze (drogowe), tel. +48 83 376 72 00

Witamy w Lublinie

Lublin jest stolicą województwa lubelskiego, największym miastem Polski Wschodniej i głównym ośrodkiem akademickim na jej obszarze. Działa tu pięć uczelni publicznych, m.in. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II i Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, oraz liczne wyższe szkoły niepubliczne. Miasto szczyty się 700-letnią historią i unikatowymi w skali Polski i Europy zabytkami. Ma – obok Krakowa – jedno z najpiękniejszych polskich Starych Miast. Dziedzictwo historyczne Lublina, nasyconego przenikaniem się kultur i religii, nadaje mu niezwykły, magiczny klimat.

Lublin kulturalny

Lublin jest przestrzenią, w której odbywa się wiele niepowtarzalnych wydarzeń kulturalnych. To miasto, leżące na granicy Unii Europejskiej i wschodniej Europy, od lat jest organizatorem cieszących się popularnością i renomą międzynarodowych festiwali teatralnych, muzycznych oraz literackich. Dlatego w 2016 r. Lublin ubiegał się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury. Teatry, liczne galerie i muzea, kluby studenckie, kawiarnie artystyczne, puby, ulokowane często w osoblach, zabytkowych kamienicach Starego Miasta, są miejscem rozrywki i odpoczynku, zarówno dla mieszkańców, jak i dla coraz liczniej odwiedzających go turystów.

Lublin aktywny

Wypoczynek nad wodą w pobliżu miasta umożliwia Zalew Zemborzyczy ze znajdującymi się przy nim plażami oraz bogatą, letniskową infrastrukturą. Znajduje się tam również „Słoneczny Wrotków” – ośrodek z kompleksem nowoczesnych basenów, zjeżdżalni oraz z wyspą piratów dla dzieci. Przy akwenie działają wypożyczalnie sprzętu wodnego, plażowego oraz rowerów górskich. Znad zalewu można się wybrać na spływ kajakiem Bystrzycą albo odbyć rajd ścieżką rowerową prowadzącą wzdłuż tej rzeki niemal przez całe miasto. Nad lubelskim akwenem działa też wyciąg nart wodnych, są tam urokliwe szlaki piesze oraz trasa konna. Zimą w mieście można jeździć na łyżwach po sztucznym lodowisku albo korzystać z wyciągu narciarskiego położonego obok nowoczesnej Hali Widowiskowo-Sportowej Globus.

Lublin filmowy

Lublin, jako jedno z najpiękniejszych polskich miast, ma bardzo wiele do zaoferowania branży filmowej. Niezwykłe Stare Miasto, bramy, tajemnicze podwórka, zaułki, bogata architektura czy wreszcie ciekawe przestrzenie industrialne i malownicze plenery Zalewu Zemborzyczy – to walory, dzięki którym Lublin od lat przyciąga ekipy filmowe. Niewątpliwym magnesem dla filmowców jest wielokulturowość Lublina i całego regionu, która może zapewnić niepowtarzalne tło dla filmowych kadrow. Lublin może poszczycić się swoim aktorskim udziałem w wielkich międzynarodowych produkcjach: w oscarowym „Lektorze”, w amerykańsko-brytyjskim „Aryan Couple”, w polsko-izraelskiej „Wiosnie 1941”, wczołwice polskiego filmu fabularnego: „Kronika wypadków miłosnych” A. Wajdy, „Sławie i chwale” K. Kutza, w produkcji „Chopin. Pragnienie miłości” J. Antczaka, „Ogniem i Mieczem” J. Hoffmana, „Kamienie na szaniec” R. Glińskiego czy wreszcie w serialach telewizyjnych takich, jak „Czarne chmury”, „Modrzejewska”, „Determinator” oraz „Wszystko przed nami”.

Szlaki turystyczne

Lublin oferuje turystom tematyczne zwiedzanie miasta dzięki sieci oznakowanych szlaków turystycznych. Szlak Wielokulturowy wiedzie od pomnika Unii Lubelskiej do wzgórza Czwartek. Szlak Zabytków Architektury ma swój początek w Bramie Krakowskiej i prowadzi przez Śródmieście do Zamku. Natomiast Jagielloński Szlak Unii Lubelskiej biegnie od Zamku do placu Litewskiego, a Szlak Pamięci Żydów Lubelskich przebiega uliczkami Starego Miasta i Podzamcza. Z kolei Szlak Znanych Lublinian poznajemy, idąc od Zamku przez Stare Miasto i Śródmieście aż do pomnika Marii Skłodowskiej-Curie, mieszczącego się na miasteczku akademickim. Szczegółowych informacji na temat tras zwiedzania udziela Lubelski Ośrodek Informacji Turystycznej i Kulturalnej.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

LUBELSKI OŚRODEK INFORMACJI TURYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ
ul. Jezuitska 1/3, tel. +48 81 532 44 12
www.lublintravel.pl
www.lubelski.travel.pl

BIURO OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO PTTK
ul. Krakowskie Przedmieście 78
tel. +48 81 532 87 04
e-mail: bort.pttk.lublin@wp.pl

CENTRUM PROMOCJI WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO
ul. Krakowskie Przedmieście 41
tel. +48 81 525 28 83
www.lubelskie.pl

VIA JAGIELLONICA – CENTRUM OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ
ul. M.C. Skłodowskiej 3/15
tel. +48 81 441 11 18
www.szlakjagielloński.pl

TELEFONY ALARMOWE

Policja - 997
Pogotowie Ratunkowe - 999
Straż Pożarna - 998
Straż Miejska - 986
Europejski Numer Alarmowy - 112

INSTYTUCJE KULTURY

AKADEMICZNE CENTRUM KULTURY UMCS „CHATKA ŻAKA”
ul. Radziszewskiego 16
tel. +48 81 533 32 01, www.ack.lublin.pl

CENTRUM KULTURY W LUBLINIE
ul. Peowiaków 12, tel. +48 81 536 03 11
www.ck.lublin.pl

OŚRODEK „BRAMA GRODZKA - TEATR NN”
ul. Grodzka 21, tel. +48 81 532 58 67
www.teatrn.pl

OŚRODEK MIĘDZYNARODOWYCH INICJATYW TWÓRCZYCH „ROZDROŻA”
ul. Krakowskie Przedmieście 39
tel. +48 81 466 59 89
www.rozdroza.com

PANSTWOWA FILHARMONIA IM. H.WIENIAWSKIEGO
ul. Marii Curie-Skłodowskiej 5
tel. +48 81 531 51 12
www.filharmonialubelska.pl

WARSZTATY KULTURY
ul. Grodzka 5a, tel. +48 81 533 08 18
www.warsztatykultury.pl

KINA I TEATRY

KINO BAJKA
ul. Radziszewskiego 8
www.kinobajka.nazwa.pl

KINO CINEMA CITY
ul. Lipowa 13, www.cinema-city.pl

KINO MULTIKINO
al. Spółdzielczości Pracy 36
www.multikino.pl

PAŃSTWOWY TEATR IM. J.OSTERWY
ul. Narutowicza 17, www.teatrosterwy.pl

OŚRODEK PRAKTYK TEATRALNYCH „GARDZIENCE”
ul. Grodzka 5a, www.gardzienice.art.pl

TEATR CENTRALNY – CENTRUM KULTURY
ul. Narutowicza 17, www.teatrcentralny.eu

TEATR IM. H. CH. ANDERSENA
ul. Dominińska 1, www.teatrandersena.pl

TEATR MUZYCZNY
ul. Grenadierów 13, www.teatrmuzyczny.eu

TEATR STARY W LUBLINIE
ul. Jezuitska 18, www.teatrstary.eu

MUZEJA I GALERIE

MUZEUM LUBELSKIE – ZAMEK
ul. Zamkowa 9, www.zamek-lublin.pl

ODDZIAŁY MUZEUM LUBELSKIEGO:
- MUZEUM HISTORII MIASTA LUBLINA (Brama Krakowska)
- MUZEUM MARTYROLOGII „Pod Zegarem”
- MUZEUM LITERACKIE im. J.Czechowicza
- DWOREK WINCENTEGO POLA

PIWNICA POD FORTUNĄ
Rynek 8, www.piwnica.lublin.eu

MUZEUM ARCHIDIEJEZJALNE SZTUKI RELIGIJNEJ
ul. Królowska 10 (w Wieży Trynitarskiej)

PANSTWOWE MUZEUM NA MAJDANKU
ul. Drogi Męczenników Majdanka 67
www.majdank.eu

MUZEUM WSI LUBELSKIEJ
al. Warszawska 96, www.skansen.lublin.pl

IZBA DRUKARSTWA
ul. Zmigród 1, www.izbadrukartwa.tn.pl

GALERIA BIAŁA – CENTRUM KULTURY
ul. Peowiaków 12, www.biala.art.pl

GALERIA LABIRYNT
ul. ks. Popiełuski 5, www.labirynt.com

LUBELSKIE TOWARZYSTWO ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH – GALERIA LIPOWA 13
ul. Lipowa 13, www.zacheta.lublin.pl

GALERIA ZWIĄZKU POLSKICH ARTYSTÓW PŁASTYKÓW „POD PODŁOGĄ”
ul. Krakowskie Przedmieście 62
www.zpaplublin.pl

GALERIA SZTUKI SCENY PLASTYCZNEJ KUL
Rynek 8, www.kul.pl/galeria-sztuki-sceny-plastycznej-kul

GALERIA GARDZIENCE
ul. Grodzka 5 A, www.gardzienice.art.pl

GALERIA „PRZY BRAMIE”
TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ SZTUK PIĘKNYCH
ul. Grodzka 34

ANDZELM GALLERY – GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ
ul. Krakowskie Przedmieście 2
www.andzelmgallery.pl

GALERIA WIRYDARZ
ul. Grodzka 19, www.wirydarz.com.pl